

Huvudbyacentren jämlikt välskötta och tilltalande, fullmäktigemotion

FM 20.08.2025 § 134

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Rune Eriksson) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Huvudbyacentren jämlikt välskötta och tilltalande

Under senare år har parkarealerna ökat kraftigt i centrum samtidigt som skötselresurserna är kvar på samma nivå. Parker och blomrabatter finns även sparsamt i övriga stadsdelar men prioriteringen har lett till att deras skötsel har missköts, även helt uteblivit. Denna regniga och frodiga sommar har därtill medfört att växtligheten vuxit synnerligen kraftigt och speciellt mera grässlåtter av dikesrenar och andra allmänna områden hade varit högst nödvändigt för att vår stad skulle ha gett helhetsintrycket välskött och välmående. Stadsstrategin fastslår ju "upprätthåller kulturmiljön samt främjar trivsamenheten av miljön i hela kommunen". (ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyvyyttä kaikkialla kunnassa).

Speciellt viktigt är att miljön hålls snygg där mycket folk rör sig. Snygg miljö är viktigt i centrum men också i varje stadsdelscentra. Dessa är olika, i vissa centra är vägar och allmänna områden helt stadens mark, på andra ställen finns mindre men väldigt centrala platser som hör till NTM-centralens skötselansvar. NTM-centralen klipper grässlåtter endast en gång under sommaren. Vildvuxna gräsremsor, vägkanter och planteringar i ett centra är väldigt förfulande och förstör helhetsintrycket. NTM har inte samma mål som Lovisa stad men det är däremot helt klart i stadens intresse att områdena sköts väl. NTM-centralen har åtminstone inte tidigare motsatt sig att staden utfört en extra slåtter. Arbetet kan utföras av entreprenörer till marginell kostnad jämfört med vad satsas på centumparkerna. Miljöintrycket välskött skulle gälla lika i varje stadsdels huvudbyacentra.

Vi undertecknade föreslår därför att medel reserveras i 2026 års budget så att alla huvudbyacentran kan hållas jämlikt välskötta och tilltalande, det stöder också utan tvivel hela Lovisas utveckling och tillväxt.

Bilaga

Huvudbyacentren jämlikt välskötta och tilltalande, fullmäktigemotion

Beslut

Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för beredning enligt 133 § i förvaltningsstadgan.

TEKN 30.10.2025 § 33
784/10.03.01.01/2025

Beredning

Infrastrukturchef Pekka Stenius, tfn 050 382 7550

Motion

Ledamöter, med Rune Eriksson som första undertecknare, har inlämnat en fullmäktigemotion, i vilken det föreslås att man i budgeten för 2026 avsätter anslag för att byacentrumen kan hållas välskötta och tilltalande. I motionen framförs oron om att områdena utanför centrum fått mindre skötsel i synnerhet vad gäller grönområden och planteringar.

I motionen hänvisas det också till stadens strategi, i vilken det fastställs som mål att upprätthålla kulturmiljön samt främja trivsamenheten i hela kommunen. Enligt förslaget ska underhållet vara jämlikt i alla stadsdelars huvudcentrum.

Nuläget inom underhållet

Lovisa stad ansvarar för skötseln av sitt eget markområde, så som parker, gatugrönområden och lekplatser. Under senaste år har nya parker byggts och grönområden förbättrats, vilket har ökat på underhållsbehovet. Samtidigt har de tillgängliga resurserna ganska långt hållits som förut, vilket har inverkat på fördelningen av skötselnivån på olika håll i kommunen.

Bland annat har följande fenomen observerats i byacentrumen:

- slätter har minskat i tätorternas randområden
- skötseln av planteringar har fördröjts
- slitage i möbler och lekplatser
- områden med oklart skötselansvar eller där de indelats mellan flera aktörer.

Den regniga och vad gäller växtligheten frodiga tillväxtsåsongen har ökat slätter- och röjningsbehoven ytterligare.

Ökning av reparationsskulden inom underhållet

Till följd av den nuvarande resursnivån har det börjat ackumuleras underhållets reparationsskuld på stadens grönområden, gatumiljöer och lekplatser. Detta innebär att planerade eller behövliga skötselåtgärder – så som förnyande av planteringar, reparation av möblemanng eller grundläggande renovering av områden – inte kunnat genomföras i tid.

Ökningen av reparationsskulden manifesterar sig i praktiken bland annat på följande sätt:

- planteringsområden degraderas då ogräs tar över oskötta objekt
- möblemanng slits och konstruktioner försvagas
- service av lekutrustning fördröjs, vilket kan inverka på användningssäkerheten
- den allmänna uppsynen av grönområden försvagas, vilket återspeglas i kvaliteten av miljön som invånarna upplever.

Om reparationsskulden inte hanteras, ökar kostnaderna i framtiden. Oskötta områden kräver senare större investeringar och nedgången i trivselen kan inverka på områdenas attraktivitet och på den kommunalbildsmässiga uppsynen.

Ansvarsfördelningen för underhållet – stadens och närings-, trafik- och miljöcentralens områden

Många centrala områden i byacentrumen, så som vägrenar och anslutningsområden, hör till närings-, trafik- och miljöcentralens skötselansvar. Närings-, trafik- och miljöcentralen utför slätter vanligtvis en

gång per sommar, och dess skötselnivå är inte i linje med målen som siktar på stadens trivsel.

Detta skapar en situation där förbättrande av skötselnivån förutsätter granskning både på stadens och närings-, trafik- och miljöcentralens områden. Eventuell tilläggskötsel på närings-, trafik- och miljöcentralens områden förutsätter resursallokering och sammanjämkning, men kan förbättra helhetsintrycket betydligt i synnerhet i byacentrumaktiga centrala miljöer.

Utvecklingen av underhållet av byacentrum förutsätter beslut även om det för vilka områden och skötsel av vilken nivå staden i framtiden vill erbjuda. Med nuvarande resursnivå ökar reparationsskulden, vilket senare kan förutsätta större satsningar och inverka på områdenas trivsel och image.

Staden behöver riktlinjer för om man önskar skötselnivån att ökas, och om man så önskar, till vilka områden tilläggsresurser allokeras – stadens egna områden, områden som är på närings-, trafik- och miljöcentralens ansvar eller båda.

Verksamhetsalternativ

För uppnåendet av målet som framförts i motionen – jämlikt välskötta och tilltalande byacentrum – kan följande alternativ granskas:

Alternativ A – Bevarandet av nuläget

- Staden fortsätter skötseln med nuvarande resurser på områden i sitt ägo.
- Skötselnivån för områden på närings-, trafik- och miljöcentralens ansvar hålls som förut.
- Kräver inte tilläggsresurser, men möjliggör inte heller utvidgning av skötselnivån.
- Ökningen av reparationsskulden fortsätter eller till och med accelererar.

Alternativ B – Tilläggsresursallokering till stadens egna områden

- Staden intensifierar skötseln på sina områden i byacentrumen.
- Istandsättning av planteringsområden, ökad frekvens av slätterintervallen och förbättring av snygghet möjliggörs.
- Närings-, trafik- och miljöcentralens områden hålls på nuvarande skötselnivå.
- Reparationsskulden kan hanteras på områden i stadens ägo.

Alternativ C – Utvidgad tilläggsresursallokering till stadens och närings-, trafik- och miljöcentralens områden

- Staden allokerar tilläggsresurser också på underhållet av områden som är på närings-, trafik- och miljöcentralens ansvar.
- Möjliggör en snygg och enhetlig allmän uppsyn oberoende av ägarförhållanden.
- Kräver en mer omfattande satsning, men stöder jämlik utveckling.
- Ökningen av reparationsskulden kan förebyggas i mer omfattande grad.

Bilaga

Huvudbyacentren jämlikt välskötta och tilltalande, fullmäktigemotion

Föredragning

tf teknisk direktör Pekka Stenius
tfn 050 382 7550

Förslag

Tekniska nämnden godkänner till sin del svaret på motionen och väljer till fortsatt behandling alternativ A, B eller C och föreslår stadsstyrelsen och

vidare stadsfullmäktige att svaret godkänns och att ärendet konstateras vara slutbehandlat.

Behandling

Ledamot Maria Grundströmföreslog alternativ B med ett tillägg om att en kostnadsberäkning ska utarbetas angående områdena.
Förslaget fick inget understöd.

Ledamot Mats Lönnfors föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning.
Förslaget fick inget understöd.

Ledamot Veli-Matti Mettinen föreslog alternativ B och en tilläggsresurs på två årsverken för alternativ B.
Tekniska nämnden understödde enhälligt förslaget.

Beslut

Tekniska nämnden godkände för sin del svaret på motionen och valde till fortsatt behandling alternativ B med en tilläggsresurs på två årsverken och föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att svaret godkänns och att ärendet konstateras vara slutbehandlat.

Fortsatt behandling

Stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige